

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декана факультету іноземних мов

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

17 грудня 2025 р.

ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Освітньо-професійна програма: Англійська мова та література і друга іноземна мова

Спеціальність: 014 «Середня освіта»

Спеціалізація: 014.021 «Мова і література (англійська)»

Галузь знань: 01 «Освіта»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Мови іспиту: англійська, українська

Чернівці 2025 рік

Програма кваліфікаційного іспиту складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова та література і друга іноземна мова».

Розробники:

Ольга БЕШЛЕЙ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови,

Олена ГНАТКОВСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови,

Альона ШИБА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови,

Погоджено з гарантом ОП Ольга БЕШЛЕЙ

Затверджено на засіданні кафедри англійської мови
Протокол № 11 від «18» грудня 2025 року

Завідувач кафедри Ольга СОЛОВЙОВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов
Протокол № 5 від «23» грудня 2025 року

Голова методичної ради Ірина БЕЖЕНАР

Схвалено вченою радою факультету іноземних мов
Протокол № 5 від «23» грудня 2025 року

Голова вченої ради Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Державна атестація випускників Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича з англійської мови є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів факультету іноземних мов освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр”. Для проведення кваліфікаційних іспитів організується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно.

До складання кваліфікаційного іспиту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Програма кваліфікаційного іспиту розрахована на студентів, які закінчують Чернівецький національний університет за денною (стаціонарною) та заочною формою навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень – “Бакалавр”).

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І УМІНЬ, ЩО МАЮТЬ ПРОДЕМОНСТРУВАТИ СТУДЕНТИ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ІСПИТІ

Кваліфікаційний іспит має на меті перевірку і оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої компетенції студентів, наявності у них знань з таких нормативних дисциплін, як «Методика формування виховної діяльності з ін. мов у ЗЗСО», «Лексикологія», «Стилістика», «Методика викладання англійської мови». Студенти повинні реалізувати ці знання при здійсненні аналізу тексту художньої літератури та при виконанні перекладу та складанні резюме газетної статті. Відповідаючи на питання з теоретичних аспектів, студент повинен повністю розкрити його зміст, показати своє вміння визначати, систематизувати та аналізувати відповідні мовні явища, навести відповідні приклади.

Кваліфікаційний іспит складається з одного теоретичного питання (з нормативної дисципліни) та двох практичних питань (аналіз художнього тексту та резюме (частково переклад) газетної статті) та тестових завдань.

Компетенції та вміння, які має продемонструвати студент

Стилістика

Студент повинен **орієнтуватися** в основних напрямках розвитку сучасної стилістики; **вміти** розкрити поняття фонетичної та графічної стилістики, функціональної стилістики, стилістичної лексикології (стилістичного розшарування словника зокрема), стилістичної граматики, стилістичної семасіології, літературного дискурсу.

Практичні навички передбачають **вміння** здійснювати стилістичний аналіз творів художньої літератури, орієнтуватися у відмінностях різних функціональних стилів англійської мови: науково-технічного, офіційно-ділового, газетного, публіцистичного, художнього.

Лексикологія

Студент повинен **знати**: фундаментальні основи лексикології, методи лексикологічних досліджень, варіанти й діалекти англійської мови, основні питання семасіології, системний характер лексики, тісний зв'язок лексики з різними рівнями мови, проблеми фразеології, словотвору англійської мови, етимологію англійської лексики та основи лексикографії.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: проаналізувати словниковий склад англійської мови застосовуючи сучасні методи лінгвістичних досліджень, порівняти структуру слів, їх значення, особливості вживання та етимологію з словами рідної та другої (третьої) іноземної мови. Студент повинен вміти проводити аналіз лексики на синхронному зрізі, використовуючи елементи діахронії для глибшого пояснення сучасних мовних відмінностей.

Методика формування виховної діяльності з ін. мов у ЗЗСО

В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**: стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу, вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти та уміти визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб, підходи до формування ціннісних ставлень учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку, бути обізнаним зі специфікою перебігу літературного процесу різних країн, літературними напрями, течіями, жанрами, художніми творами класики і сучасності; володіти різними видами аналізу художнього твору.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: володіти технологіями розвитку критичного мислення учнів та застосовувати їх для формування в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання тощо та розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, формулювати цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування; здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів.

Методика навчання англійської мови у ЗЗСО

В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**: стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу, вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти, форми, методи та засоби навчання, виховання і розвитку учнів різних вікових груп засобами навчального предмета, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів, технології індивідуального та диференційованого навчання, способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: володіти технологіями розвитку критичного мислення учнів та застосовувати їх для формування в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання тощо, застосовувати підходи до формування ціннісних ставлень учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку, Використовувати основні стратегії, що сприяють формуванню позитивної самооцінки учнів, застосовуючи методи роботи, навчальні матеріали та завдання для розвитку

пізнавальної діяльності учнів, їх ефективною взаємодією та створює умови для формування мотивації учнів до навчання.

Філологічний аналіз художнього тексту

1. Короткі відомості про автора (передовсім ті, що допоможуть краще зрозуміти специфіку твору).
2. Жанр (повість, оповідання, новела, нарис, комедія, драма-казка, власне драма тощо), функціональний стиль, типи оповіді.
3. Тема, ідея, проблематика твору; центральні персонажі, художній час, художній простір.
4. Композиція твору, особливості сюжету, їхня роль у розкритті проблем.
5. Мовностильова своєрідність твору:
  - 5.1. Фонографічний рівень: ономатопея; алітерація; асонанс, графон;
  - 5.2. Граматичний рівень: морфологічна структура слова (афіксація, складання, конверсія, субстантивація та ін); транспозиції; структурні типи речень (прості, складні (складносурядні та складнопідрядні));
  - 5.3. Лексичний рівень: літературна (терміни, поетизми, варваризми, іноземні слова, архаїзми), розмовна (сленг, жаргонізми, вульгаризми, професіоналізми, діалектизми) та нейтральна лексика; семантичні класи слів (синоніми, антоніми, полісемантичні слова, фразеологізми), лексико-семантичні поля; стилістичні прийоми: порівняння; перифраз; евфемізм; дисфемізм; гіпербола; мейозис; метафора, персоніфікація; метонімія, синекдоха, іронія; антономазія, епітет, оксюморон, зевгма; гра слів, Стилістичні потенції фразеологізмів: прислів'я та приказки, цитати, алюзії, декомпозиція фразеологізмів;
  - 5.4. Стилістичний синтаксис: еліпсис, одночленні речення, асиндетон, апозіопезис, апокоїну, паралелізм та його види, хіазм, антитеза, риторичні питання, інверсія, відокремлення, повтор та його різновиди, перелік, тавтологія, плеоназм, полісиндетон, кульмінація, антикульмінація.
6. Підсумок.

Реферування української газетної статті іноземною мовою

Реферування – процес створення коротких повідомлень про друкований твір (стаття, доповідь тощо), які дозволяють робити висновки про доцільність його докладнішого вивчення. При анотуванні враховується зміст твору, його призначення, цінність, направленість.

Основні вимоги до реферування:

1. Реферування повинно мати лаконічну, конкретну форму, але при цьому давати містку характеристику статті без побічної інформації.
2. Обсяг не має перевищувати 500–600 знаків.
3. У реферуванні використовується загальноприйнята, загальноновживана лексика. Якщо у назві є малозрозумілі слова, їх потрібно пояснити. Не рекомендується наводити цитати з тексту.
4. Реферований текст не повинен викривляти об'єктивну характеристику видання.

Отже, реферування статті – це скорочений виклад змісту первинного документа з основними фактичними відомостями і висновками. Воно повинно мати повну змістову й частково формальну залежність від первинного документа. В результаті реферування семантичні особливості тексту оригіналу подаються в максимально ущільненому вигляді без інтерпретації чи критичних зауважень.

**Питання до кваліфікаційного іспиту
для 4 курсу (середня освіта) стаціонарної форми навчання**

1. Dwell on the psychological aspects of language teaching.
2. Dwell on the main approaches to teaching different age groups.
3. Outline the main principles of the Communicative Language Teaching.
4. Dwell on errors correction techniques in TEFL.
5. Outline the most effective assessment strategies in TEFL.
6. Dwell on the types and structure of an English lesson.
7. Outline the strategies for improving learner's speaking skills.
8. Dwell on the strategies for improving listening comprehension skills.
9. Outline the techniques for teaching reading.
10. Outline the techniques for teaching writing.
11. Dwell on inductive and deductive approach to teaching grammar.
12. Outline the most effective strategies for teaching vocabulary.
13. Dwell on the approaches to classroom management.
14. Dwell on the Grammar Translation Method.
15. Speak of the Principal Characteristics of the Direct Method.
16. Outline the Main Principles of the Communicative Method.
17. Stylistics as a science, its roots and development as a linguistic discipline.
18. Stylistic differentiation of the English vocabulary (literary vocabulary vs colloquial vocabulary).
19. Expressive means in English and classification of stylistic devices.
20. Phonetic stylistic devices and graphic expressive means in a text.
21. Distinguishing features of lexical stylistic devices.
22. Identifying characteristics of syntactic stylistic devices.
23. Words of native origin in English
24. Borrowings in English.
25. Productive ways of word-formation.
26. Non-productive ways of word-formation.
27. Word meaning and approaches to it: denotational and connotational meaning
28. Homonyms and their classifications.
29. Synonyms and their classifications.
30. Conversion in English
31. Principles of the NUS (New Ukrainian School).
32. Practical ways of promoting 21st-century skills in teaching English.
33. The importance of incorporating values in teaching English.
34. Strategies for dealing with discipline issues in the EFL classroom.
35. Ways of preventing bullying in the EFL classroom.
36. Methods of enhancing primary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
37. Methods of enhancing secondary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
38. Types of extra-curricular activities aimed at primary school learners.
39. Types of extra-curricular activities aimed at secondary school learners.
40. Ways of conducting needs analysis in the EFL classroom.

**Питання до кваліфікаційного іспиту
для 4 курсу (середня освіта) заочної форми навчання**

1. Dwell on the psychological aspects of language teaching.
2. Dwell on the main approaches to teaching different age groups.
3. Outline the main principles of Communicative Language Teaching.
4. Dwell on error correction techniques in TEFL.
5. Outline the most effective assessment strategies in TEFL.
6. Dwell on the types and structure of an English lesson.
7. Outline the strategies for improving learners' speaking skills.
8. Dwell on the strategies for improving listening comprehension skills.
9. Outline the techniques for teaching reading.
10. Outline the techniques for teaching writing.
11. Dwell on the inductive and deductive approach to teaching grammar
12. Outline the most effective strategies for teaching vocabulary
13. Dwell on the approaches to classroom management
14. Dwell on the Grammar Translation Method.
15. Speak of the Principal Characteristics of the Direct Method.
16. Outline the Main Principles of the Communicative Method.
17. Stylistics as a science, its roots and development as a linguistic discipline.
18. Stylistic differentiation of the English vocabulary (literary vocabulary vs colloquial vocabulary).
19. Expressive means in English and classification of stylistic devices.
20. Phonetic stylistic devices and graphic expressive means in a text.
21. Distinguishing features of lexical stylistic devices.
22. Identifying characteristics of syntactic stylistic devices.
23. Words of native origin in English
24. Borrowings in English.
25. Productive ways of word-formation.
26. Non-productive ways of word-formation.
27. Word meaning and approaches to it: denotational and connotational meaning
28. Homonyms and their classifications.
29. Synonyms and their classifications.
30. Conversion in English
31. Principles of the NUS (New Ukrainian School).
32. Practical ways of promoting 21st-century skills in teaching English.
33. The importance of incorporating values in teaching English.
34. Strategies for dealing with discipline issues in the EFL classroom.
35. Ways of preventing bullying in the EFL classroom.
36. Aims of enhancing secondary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
37. Methods of enhancing secondary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
38. Aims of extra-curricular activities aimed at secondary school learners.
39. Types of extra-curricular activities aimed at secondary school learners.
40. Ways of conducting needs analysis in the EFL classroom.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТІВ

- Ознайомтеся з питаннями до іспиту, перегляньте конспекти лекцій з різних теоретичних дисциплін, опрацюйте рекомендовану літературу та додаткові джерела за темою, знайдіть відповіді на усі питання;
- Знайдіть відповіді на усі питання у конспектах з дисципліни.
- Складіть і запишіть детальний план відповіді на кожне питання;
- При цьому зорієнтуватись на те, що їх відповідь повинна відповідати таким характеристикам: релевантність представленого матеріалу; чіткість та конкретність викладу; точність формулювань; обґрунтованість та аргументованість; логічно побудована структура викладу; наведення достатньої кількості прикладів; відповідність мовним нормам (граматична й лексична коректність);
- Вивчіть відповіді на питання;
- Потренуйтеся робити комплексний аналіз художнього тексту та резюмувати статтю;
- Обов'язково відвідайте консультацію до кваліфікаційного іспиту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАУКОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Стилістика

1. Пономарів А. С. Стилістика сучасної української мови : підручник. Київ : Либідь, 2012. 248 с.
2. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту. Львів : ПАІС, 2011. 296 с.
3. Мацько Л. І. Стилістика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
4. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності (стилістика, культура мови). Київ : Довіра, 1999. 431 с.
5. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
6. Simpson P. Stylistics: A Resource Book for Students. London : Routledge, 2004. 247 p.
7. Halliday M. A. K., Hasan R. Cohesion in English. London : Longman, 1976. 374 p.
8. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 499 p.
9. Батринчук З.Р. Експресивність стилістичної інверсії в сучасному епістолярному дискурсі. Закарпатські філологічні студії. 2020. №13. С. 12-15.
10. Семінари зі стилістики англійської мови: навчально-методичний посібник / Укл. Л.М. Грижак, Н.Л. Львова, І.М. Микитюк. Чернівці, 2021. 84 с.

Лексикологія

1. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Київ : Академія, 2010. 368 с.
2. Жайворонок В.В. Українська лексикологія. Київ : Вища школа, 2003. 415 с.
3. Селіванова О. О. Лексикологія сучасної української мови. Київ : Фітосоціоцентр, 2006. 720 с.
4. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови. Київ : Знання, 2007. 494 с.
5. Баранник Д. Х. Лексика і семантика української мови. Харків : Основа, 2001. 256 с.
6. Lyons J. Semantics. Cambridge : Cambridge University Press, 1995. Vol. 1–2.
7. Cruse D. A. Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics. Oxford : Oxford University Press, 2011. 424 p.
8. Fromkin V., Rodman R., Hyams N. An Introduction to Language. Boston : Cengage Learning, 2018. 624 p.
9. Jackson H., Amvela E. Words, Meaning and Vocabulary. London : Continuum, 2007. 224 p.

10. A Course of English Lexicology, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладачі: Єсипенко Н.Г., Бешлей О.В. Чернівці: Технодрук, 2019. 184 с. (з грифом Друкується з ухвалою вченої ради ЧНУ, протокол № 10 від 28.10.2019)
11. Ніколенко А.Г. (2007). Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга.

Методика формування виховної діяльності з ін. мов у ЗЗСО

1. Бешлей О. , Батринчук З.Р. Розвиток навичок візуальної грамотності студентів ЗВО через застосування мультимодальних текстів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Класичний приватний університет. Запоріжжя : КПУ, 2021. Вип. 77. Т. 1. С. 119 – 124. http://pedagogyjournal.kpu.zp.ua/archive/2021/77/part_1/23.pdf
2. Бешлей О. , Орищук С. Підвищення мотивації студентів в умовах дистанційного навчання. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич. 2021. Вип.37. том 1. С. 164- 170. (http://www.apfn-journal.in.ua/archive/37_2021/part_1/28.pdf)
3. Бешлей О., Томащук С. Мовні ігри як засіб формування лексичної компетентності учнів середньої школи. Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць / редколегія : Н. Г. Єсипенко, В. І. Кушнерик [та ін.]. Чернівці : Видавничий дім „РОДОВІД”, 2019. Вип. 816 : Серія „Германська філологія”. С. 3-19.
4. A Course of English Language Teaching, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
5. Teaching English: socio-cultural aspect, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.
6. Introduction to Teaching English, 1 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 122 с.
7. Кондрашова Л.В., Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2008. 187 с.
8. Сорока Г.І. Організація виховної роботи: планування, аналіз, методичне забезпечення. Х.: Основа, 2005. 128 с.
9. Harmer, Jeremy. How to Teach English. Harlow: Longman, 1998. 190 p.
10. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson. Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: OUP. 2011.
11. Littlewood, W. Communicative Language Teaching: An Introduction (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 1981.
12. Nunan, D. Language Teaching Methodology. Prentice Hall International. UK, 1999. 13. Scrivener J. Learning Teaching. 2012. Oxford: Heinemann.

Методика навчання англійської мови у ЗЗСО

1. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов і культур. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Олійник Л. П. Методика викладання англійської мови в школі. Київ : Освіта, 2011. 240 с.
3. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи. Київ : Генеза, 2012. 504 с.
4. Harmer J. How to Teach English. London : Longman, 2007. 288 p.
5. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. Harlow : Pearson Education, 2015. 448 p.
6. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 410 p.
7. Brown H. D. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. New York : Pearson Education, 2015. 640 p.
8. Scrivener J. Learning Teaching. London : Macmillan, 2011. 416 p.
9. Shyba A. Students' sociocultural competence formation during extra-curricular activities / Alona Shyba // Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: «Pedagogy. Social Work». Issue 1 (42) ' 2018. – Pp. 272 – 275.
10. Shyba A. Factors facilitating teacher's professional competence development / Alyona Shyba // International Journal of the Iasi Linguaculture Centre for (Inter)cultural and (Inter)lingual Research “Linguaculture” – Vol. 10, Number 1, 2019. - Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza“. - Iași, 2019. – 103 – 112 pp.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Кількість білетів - 25

Відповідь оцінюється предметною комісією за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів за відповіді на питання:

- 1 – тестові завдання – 15,
- 2 – теоретичне – 30,
- 3 – філологічний аналіз тексту – 30,
- 4 – реферування української газетної статті іноземною мовою – 25.

Структура екзаменаційного білета:

1. 15 лексико-граматичних тестових завдань (15 балів);
2. Теоретичне питання (1-4 теоретичні дисципліни на вибір кафедри залежно від змісту тестових завдань; має бути загалом охоплено 4 теоретичні дисципліни; 2 теоретичні дисципліни методичного та 2 філологічного спрямування для спеціальності «Середня освіта») (30 балів);
3. Філологічний аналіз тексту – для спеціальності «Середня освіта» ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» (30 балів);
4. Реферування української газетної статті іноземною мовою (25 балів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ НА ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

Основними критеріями оцінювання знань студентів на кваліфікаційному іспиті є:

- 1) характер і якість самостійної підготовки студента до екзамену;
- 2) повнота, правильність і точність відповіді;
- 3) уміння застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях;
- 4) мовленнєве оформлення відповіді, уміння донести інформацію до свідомості інших.

Критерії оцінювання відповідей на питання №1 (тестові завдання):

Загальна кількість тестових завдань у білеті – 15. Студент отримує 1 бал за кожен вірну відповідь. Максимальна кількість балів – 15.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання №2 (теоретичне):

Бали	Характеристика відповіді
26-30	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно визначає головні моменти, логічно структурує відповідь; наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
21-25	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
16-20	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
9-15	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
1-8	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №3–4 мають практичний характер та передбачають демонстрацію умінь реалізації вивчених теоретичних положень та опанованих практичних навичок.

**Критерії та параметри оцінювання відповідей
на питання 3 (філологічний аналіз тексту):**

Бали	Характеристика відповіді
26-3 0	студент здійснює вичерпний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; чітко і конкретно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
21-2 5	студент здійснює достатньо повний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; коректно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь; відповідь має незначні неточності, огріхи та помилки;
16-2 0	студент здійснює коректний, але з деякими недоліками/помилками філологічний аналіз автентичного художнього тексту; загалом визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; вірно, але неповно інтерпретує зміст і деталі; наводить приклади; вживає доречні лексико-граматичні структури; логічно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
9-15	студент здійснює коректний, але частковий / з деякими недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись як незначних, так і значних помилок; визначає основні мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; дещо нелогічно структурує відповідь; наводить часткові приклади; вживає не зовсім коректні лексико-граматичні структури; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
1-8	студент здійснює поверховий / із значними огріхами й недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись значних помилок; некоректно визначає і аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; нелогічно структурує відповідь; наводить недостатню кількість прикладів або наводить не релевантні/неправильно обрані приклади; вживає некоректні лексико-граматичні структури; відповідь має велику кількість значних помилок.

Критерії та параметри оцінювання відповідей
на питання 4 (реферування газетної статті):

Бали	Характеристика відповіді
24-2 5	студент здійснює адекватний переклад і реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, наголошуючи на головних деталях; вживає різноманітні коректні лексико-граматичні структури; допускає не більше 3 незначних мовних помилок та виправляє їх самостійно;
21-2 3	студент здійснює адекватний переклад і реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, наголошуючи на головних деталях; вживає коректні лексико-граматичні структури; допускає не більше 5 незначних мовних помилок, які виправляє самостійно;
16-2 0	студент здійснює в загальному адекватний переклад і реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, частково наголошуючи на головних деталях; вживає адекватні лексико-граматичні структури; допускає не більше 7 незначних мовних помилок, які виправляє самостійно, та 1-3 помилки, які виправили члени комісії;
9-15	студент здійснює частково адекватний переклад і реферування газетної статті; частково узагальнює наведену у статті інформацію, не наголошуючи на головних деталях; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; допускає 8-12 як незначних, так і значних мовних помилок, які виправляють переважно члени комісії;
1-8	студент здійснює частково неадекватний із значними огріхами й недоліками переклад і реферування газетної статті; не узагальнює наведену у статті інформацію, не наголошує на головних деталях; вживає велику кількість некоректних лексико-граматичних структур; допускає 13-20 як незначних, так і значних мовних помилок, які виправляють члени комісії.

За результатами оцінки відповідей виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання:

За шкалою ECTS	За національною системою	За системою навчального закладу
A	5 (відмінно)	90-100
B	4 (добре)	80-89
C	4 (добре)	70-79
D	3 (задовільно)	60-69
E	3 (задовільно)	50-59

Зразок екзаменаційного білету

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 014 Середня освіта
(шифр та назва)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

Кваліфікаційний іспит

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Lexico-grammatical test (15 балів)
2. Outline the main principles of the communicative method (30 балів)
3. Give a philological analysis of the text (30 балів)
4. Summarise the Ukrainian article in English (25 балів)

Гарант ОПП

_____

(підпис)

ініціали)

Бешлей О.В.

(прізвище та

Затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ року

Завідувач кафедри

_____

Соловйова О.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

- **Художні тексти для філологічного та стилістичного аналізу**
- **Газетні статті українською мовою для складання реферування англійською мовою**
- **Лексико-граматичні тести.**

ПЕРЕДМОВА

Державна атестація випускників Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича з англійської мови є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів факультету іноземних мов освітньо-кваліфікаційного рівня “Бакалавр”. Для проведення кваліфікаційних іспитів організується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно.

До складання кваліфікаційного іспиту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Програма кваліфікаційного іспиту розрахована на студентів, які закінчують Чернівецький національний університет за денною (стаціонарною) та заочною формою навчання (освітньо-кваліфікаційний рівень – “Бакалавр”).

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І УМІНЬ, ЩО МАЮТЬ ПРОДЕМОНСТРУВАТИ СТУДЕНТИ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ІСПИТІ

Кваліфікаційний іспит має на меті перевірку і оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої компетенції студентів, наявності у них знань з таких нормативних дисциплін, як «Методика формування виховної діяльності з ін. мов у ЗЗСО», «Лексикологія», «Стилістика», «Методика викладання англійської мови». Студенти повинні реалізувати ці знання при здійсненні аналізу тексту художньої літератури та при виконанні перекладу та складанні резюме газетної статті. Відповідаючи на питання з теоретичних аспектів, студент повинен повністю розкрити його зміст, показати своє вміння визначати, систематизувати та аналізувати відповідні мовні явища, навести відповідні приклади.

Кваліфікаційний іспит складається з одного теоретичного питання (з нормативної дисципліни) та двох практичних питань (аналіз художнього тексту та резюме (частково переклад) газетної статті) та тестових завдань.

Компетенції та вміння, які має продемонструвати студент

Стилістика

Студент повинен **орієнтуватися** в основних напрямках розвитку сучасної стилістики; **вміти** розкрити поняття фонетичної та графічної стилістики, функціональної стилістики, стилістичної лексикології (стилістичного розшарування словника зокрема), стилістичної граматики, стилістичної семасіології, літературного дискурсу.

Практичні навички передбачають **вміння** здійснювати стилістичний аналіз творів художньої літератури, орієнтуватися у відмінностях різних функціональних стилів англійської мови: науково-технічного, офіційно-ділового, газетного, публіцистичного, художнього.

Лексикологія

Студент повинен **знати**: фундаментальні основи лексикології, методи лексикологічних досліджень, варіанти й діалекти англійської мови, основні питання семасіології, системний характер лексики, тісний зв'язок лексики з різними рівнями мови, проблеми фразеології, словотвору англійської мови, етимологію англійської лексики та основи лексикографії.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: проаналізувати словниковий склад англійської мови застосовуючи сучасні методи лінгвістичних досліджень, порівняти структуру слів, їх значення, особливості вживання та етимологію з словами рідної та другої (третьої) іноземної мови. Студент повинен вміти проводити аналіз лексики на синхронному зрізі, використовуючи елементи діяхронії для глибшого пояснення сучасних мовних відмінностей.

Методика формування виховної діяльності з ін. мов у ЗЗСО

В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**: стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу, вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти та уміти визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб, підходи до формування ціннісних ставлень учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку, бути обізнаним зі специфікою перебігу літературного процесу різних країн, літературними напрями, течіями, жанрами, художніми творами класики і сучасності; володіти різними видами аналізу художнього твору.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: володіти технологіями розвитку критичного мислення учнів та застосовувати їх для формування в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання тощо та розвитку в учнів критичного мислення для розуміння себе, своїх цінностей та потреб, формулювати цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів планування; здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів.

Методика навчання англійської мови у ЗЗСО

В результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати**: стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу, вимоги до результатів навчання за державними стандартами освіти, форми, методи та засоби навчання, виховання і розвитку учнів різних вікових груп засобами навчального предмета, методи та засоби навчання відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів, технології індивідуального та диференційованого навчання, способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів.

Підготовлений фахівець повинен **вміти**: володіти технологіями розвитку критичного мислення учнів та застосовувати їх для формування в учнів уміння аналізувати, обґрунтовувати, доводити власну думку, ставити запитання тощо, застосовувати підходи до формування ціннісних ставлень учнів у процесі їхнього навчання, виховання і розвитку, Використовувати

основні стратегії, що сприяють формуванню позитивної самооцінки учнів, застосовуючи методи роботи, навчальні матеріали та завдання для розвитку пізнавальної діяльності учнів, їх ефективної взаємодії та створює умови для формування мотивації учнів до навчання.

Філологічний аналіз художнього тексту

1. Короткі відомості про автора (передовсім ті, що допоможуть краще зрозуміти специфіку твору).

2. Жанр (повість, оповідання, новела, нарис, комедія, драма-казка, власне драма тощо), функціональний стиль, типи оповіді.

3. Тема, ідея, проблематика твору; центральні персонажі, художній час, художній простір.

4. Композиція твору, особливості сюжету, їхня роль у розкритті проблем.

5. Мовностильова своєрідність твору:

5.1. Фонографічний рівень: ономатопея; алітерація; асонанс, графон;

5.2. Граматичний рівень: морфологічна структура слова (афіксація, складання, конверсія, субстантивація та ін); транспозиції; структурні типи речень (прості, складні (складносурядні та складнопідрядні));

5.3. Лексичний рівень: літературна (терміни, поетизми, варваризми, іноземні слова, архаїзми), розмовна (сленг, жаргонізми, вульгаризми, професіоналізми, діалектизми) та нейтральна лексика; семантичні класи слів (синоніми, антоніми, полісемантичні слова, фразеологізми), лексико-семантичні поля; стилістичні прийоми: порівняння; перифраз; евфемізм; дисфемізм; гіпербола; мейозис; метафора, персоніфікація; метонімія, синекдоха, іронія; антономазія, епітет, оксюморон, зевгма; гра слів, Стилістичні потенції фразеологізмів: прислів'я та приказки, цитати, алюзії, декомпозиція фразеологізмів;

5.4. Стилістичний синтаксис: еліпсис, одночленні речення, асиндетон, апозіопезис, апокоїну, паралелізм та його види, хіазм, антитеза, риторичні питання, інверсія, відокремлення, повтор та його різновиди, перелік, тавтологія, плеоназм, полісиндетон, кульмінація, антикульмінація.

6. Підсумок.

Реферування української газетної статті іноземною мовою

Реферування – процес створення коротких повідомлень про друкований твір (стаття, доповідь тощо), які дозволяють робити висновки про доцільність його докладнішого вивчення. При анотуванні враховується зміст твору, його призначення, цінність, направленість.

Основні вимоги до реферування:

12. Реферування повинно мати лаконічну, конкретну форму, але при цьому давати містку характеристику статті без побічної інформації.

13. Обсяг не має перевищувати 500–600 знаків.

14. У реферуванні використовується загальноприйнята, загальноновживана лексика. Якщо у назві є малозрозумілі слова, їх потрібно пояснити. Не рекомендується наводити цитати з тексту.

15. Реферований текст не повинен викривляти об'єктивну характеристику видання.

Отже, реферування статті – це скорочений виклад змісту первинного документа з основними фактичними відомостями і висновками. Воно повинно мати повну змістову й частково формальну залежність від первинного документа. В результаті реферування семантичні особливості тексту оригіналу подаються в максимально ущільненому вигляді без інтерпретації чи критичних зауважень.

**Питання до кваліфікаційного іспиту
для 4 курсу (середня освіта) стаціонарної форми навчання**

1. Dwell on the psychological aspects of language teaching.
2. Dwell on the main approaches to teaching different age groups.
3. Outline the main principles of the Communicative Language Teaching.
4. Dwell on errors correction techniques in TEFL.
5. Outline the most effective assessment strategies in TEFL.
6. Dwell on the types and structure of an English lesson.
7. Outline the strategies for improving learner's speaking skills.
8. Dwell on the strategies for improving listening comprehension skills.
9. Outline the techniques for teaching reading.
10. Outline the techniques for teaching writing.
11. Dwell on inductive and deductive approach to teaching grammar.
12. Outline the most effective strategies for teaching vocabulary.
13. Dwell on the approaches to classroom management.
14. Dwell on the Grammar Translation Method.
15. Speak of the Principal Characteristics of the Direct Method.
16. Outline the Main Principles of the Communicative Method.
17. Stylistics as a science, its roots and development as a linguistic discipline.
18. Stylistic differentiation of the English vocabulary (literary vocabulary vs colloquial vocabulary).
19. Expressive means in English and classification of stylistic devices.
20. Phonetic stylistic devices and graphic expressive means in a text.
21. Distinguishing features of lexical stylistic devices.
22. Identifying characteristics of syntactic stylistic devices.
23. Words of native origin in English
24. Borrowings in English.
25. Productive ways of word-formation.
26. Non-productive ways of word-formation.
27. Word meaning and approaches to it: denotational and connotational meaning
28. Homonyms and their classifications.
29. Synonyms and their classifications.
30. Conversion in English
31. Principles of the NUS (New Ukrainian School).
32. Practical ways of promoting 21st-century skills in teaching English.
33. The importance of incorporating values in teaching English.
34. Strategies for dealing with discipline issues in the EFL classroom.
35. Ways of preventing bullying in the EFL classroom.
36. Methods of enhancing primary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
37. Methods of enhancing secondary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
38. Types of extra-curricular activities aimed at primary school learners.
39. Types of extra-curricular activities aimed at secondary school learners.
40. Ways of conducting needs analysis in the EFL classroom.

**Питання до кваліфікаційного іспиту
для 4 курсу (середня освіта) заочної форми навчання**

1. Dwell on the psychological aspects of language teaching.
2. Dwell on the main approaches to teaching different age groups.
3. Outline the main principles of Communicative Language Teaching.
4. Dwell on error correction techniques in TEFL.
5. Outline the most effective assessment strategies in TEFL.
6. Dwell on the types and structure of an English lesson.
7. Outline the strategies for improving learners' speaking skills.
8. Dwell on the strategies for improving listening comprehension skills.
9. Outline the techniques for teaching reading.
10. Outline the techniques for teaching writing.
11. Dwell on the inductive and deductive approach to teaching grammar
12. Outline the most effective strategies for teaching vocabulary
13. Dwell on the approaches to classroom management
14. Dwell on the Grammar Translation Method.
15. Speak of the Principal Characteristics of the Direct Method.
16. Outline the Main Principles of the Communicative Method.
17. Stylistics as a science, its roots and development as a linguistic discipline.
18. Stylistic differentiation of the English vocabulary (literary vocabulary vs colloquial vocabulary).
19. Expressive means in English and classification of stylistic devices.
20. Phonetic stylistic devices and graphic expressive means in a text.
21. Distinguishing features of lexical stylistic devices.
22. Identifying characteristics of syntactic stylistic devices.
23. Words of native origin in English
24. Borrowings in English.
25. Productive ways of word-formation.
26. Non-productive ways of word-formation.
27. Word meaning and approaches to it: denotational and connotational meaning
28. Homonyms and their classifications.
29. Synonyms and their classifications.
30. Conversion in English
31. Principles of the NUS (New Ukrainian School).
32. Practical ways of promoting 21st-century skills in teaching English.
33. The importance of incorporating values in teaching English.
34. Strategies for dealing with discipline issues in the EFL classroom.
35. Ways of preventing bullying in the EFL classroom.
36. Aims of enhancing secondary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
37. Methods of enhancing secondary school learners' socio-cultural competence in teaching English.
38. Aims of extra-curricular activities aimed at secondary school learners.
39. Types of extra-curricular activities aimed at secondary school learners.
40. Ways of conducting needs analysis in the EFL classroom.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТІВ

- Ознайомтеся з питаннями до іспиту, перегляньте конспекти лекцій з різних теоретичних дисциплін, опрацюйте рекомендовану літературу та додаткові джерела за темою, знайдіть відповіді на усі питання;
- Знайдіть відповіді на усі питання у конспектах з дисципліни.
- Складіть і запишіть детальний план відповіді на кожне питання;
- При цьому зорієнтуватись на те, що їх відповідь повинна відповідати таким характеристикам: релевантність представленого матеріалу; чіткість та конкретність викладу; точність формулювань; обґрунтованість та аргументованість; логічно побудована структура викладу; наведення достатньої кількості прикладів; відповідність мовним нормам (граматична й лексична коректність);
- Вивчіть відповіді на питання;
- Потренуйтеся робити комплексний аналіз художнього тексту та резюмувати статтю;
- Обов'язково відвідайте консультацію до кваліфікаційного іспиту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ НАУКОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Стилістика

5. Пономарів А. С. Стилістика сучасної української мови : підручник. Київ : Либідь, 2012. 248 с.
6. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту. Львів : ПАІС, 2011. 296 с.
7. Мацько Л. І. Стилістика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
8. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності (стилістика, культура мови). Київ : Довіра, 1999. 431 с.
9. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
10. Simpson P. Stylistics: A Resource Book for Students. London : Routledge, 2004. 247 p.
11. Halliday M. A. K., Hasan R. Cohesion in English. London : Longman, 1976. 374 p.
12. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 499 p.
13. Батринчук З.Р. Експресивність стилістичної інверсії в сучасному епістолярному дискурсі. Закарпатські філологічні студії. 2020. №13. С. 12-15.
14. Семінари зі стилістики англійської мови: навчально-методичний посібник / Укл. Л.М. Грижак, Н.Л. Львова, І.М. Микитюк. Чернівці, 2021. 84 с.

Лексикологія

1. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Київ : Академія, 2010. 368 с.
2. Жайворонок В.В. Українська лексикологія. Київ : Вища школа, 2003. 415 с.
3. Селіванова О. О. Лексикологія сучасної української мови. Київ : Фітосоціоцентр, 2006. 720 с.
4. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологія сучасної української мови. Київ : Знання, 2007. 494 с.
5. Баранник Д. Х. Лексика і семантика української мови. Харків : Основа, 2001. 256 с.
6. Lyons J. Semantics. Cambridge : Cambridge University Press, 1995. Vol. 1–2.
7. Cruse D. A. Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics. Oxford : Oxford University Press, 2011. 424 p.
8. Fromkin V., Rodman R., Hyams N. An Introduction to Language. Boston : Cengage Learning, 2018. 624 p.
9. Jackson H., Amvela E. Words, Meaning and Vocabulary. London : Continuum, 2007. 224 p.

10. A Course of English Lexicology, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладачі: Єсипенко Н.Г., Бешлей О.В. Чернівці: Технодрук, 2019. 184 с. (з грифом Друкується з ухвалою вченої ради ЧНУ, протокол № 10 від 28.10.2019)
11. Ніколенко А.Г. (2007). Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга.

Методика формування виховної діяльності з ін. мов у ЗЗСО

1. Бешлей О. , Батринчук З.Р. Розвиток навичок візуальної грамотності студентів ЗВО через застосування мультимодальних текстів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Класичний приватний університет. Запоріжжя : КПУ, 2021. Вип. 77. Т. 1. С. 119 – 124. http://pedagogyjournal.kpu.zp.ua/archive/2021/77/part_1/23.pdf
2. Бешлей О. , Орищук С. Підвищення мотивації студентів в умовах дистанційного навчання. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич. 2021. Вип.37. том 1. С. 164- 170. (http://www.apfn-journal.in.ua/archive/37_2021/part_1/28.pdf)
3. Бешлей О., Томащук С. Мовні ігри як засіб формування лексичної компетентності учнів середньої школи. Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць / редколегія : Н. Г. Єсипенко, В. І. Кушнерик [та ін.]. Чернівці : Видавничий дім „РОДОВІД”, 2019. Вип. 816 : Серія „Германська філологія”. С. 3-19.
4. A Course of English Language Teaching, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
5. Teaching English: socio-cultural aspect, 3 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.
6. Introduction to Teaching English, 1 курс : Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 122 с.
7. Кондрашова Л.В., Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2008. 187 с.
8. Сорока Г.І. Організація виховної роботи: планування, аналіз, методичне забезпечення. Х.: Основа, 2005. 128 с.
9. Harmer, Jeremy. How to Teach English. Harlow: Longman, 1998. 190 p.
10. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson. Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: OUP. 2011.
11. Littlewood, W. Communicative Language Teaching: An Introduction (Cambridge Language Teaching Library). Cambridge: Cambridge University Press. 1981.
12. Nunan, D. Language Teaching Methodology. Prentice Hall International. UK, 1999. 13. Scrivener J. Learning Teaching. 2012. Oxford: Heinemann.

Методика навчання англійської мови у ЗЗСО

11. Ніколаєва С. Ю. Методика навчання іноземних мов і культур. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
12. Олійник Л. П. Методика викладання англійської мови в школі. Київ : Освіта, 2011. 240 с.
13. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи. Київ : Генеза, 2012. 504 с.
14. Harmer J. How to Teach English. London : Longman, 2007. 288 p.
15. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. Harlow : Pearson Education, 2015. 448 p.
16. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 410 p.
17. Brown H. D. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. New York : Pearson Education, 2015. 640 p.
18. Scrivener J. Learning Teaching. London : Macmillan, 2011. 416 p.
19. Shyba A. Students' sociocultural competence formation during extra-curricular activities / Alona Shyba // Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: «Pedagogy. Social Work». Issue 1 (42) ' 2018. – Pp. 272 – 275.
20. Shyba A. Factors facilitating teacher's professional competence development / Alyona Shyba // International Journal of the Iasi Linguaculture Centre for (Inter)cultural and (Inter)lingual Research “Linguaculture” – Vol. 10, Number 1, 2019. - Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza“. - Iași, 2019. – 103 – 112 pp.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Кількість білетів - 25

Відповідь оцінюється предметною комісією за 100-бальною шкалою.
Максимальна кількість балів за відповіді на питання:

- 1 – тестові завдання – 15,
- 2 – теоретичне – 30,
- 3 – філологічний аналіз тексту – 30,
- 4 – реферування української газетної статті іноземною мовою – 25.

Структура екзаменаційного білета:

1. 15 лексико-граматичних тестових завдань (15 балів);
2. Теоретичне питання (1-4 теоретичні дисципліни на вибір кафедри залежно від змісту тестових завдань; має бути загалом охоплено 4 теоретичні дисципліни; 2 теоретичні дисципліни методичного та 2 філологічного спрямування для спеціальності «Середня освіта») (30 балів);
3. Філологічний аналіз тексту – для спеціальності «Середня освіта» ОП «Англійська мова і література та друга іноземна мова» (30 балів);
4. Реферування української газетної статті іноземною мовою (25 балів).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ НА ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

Основними критеріями оцінювання знань студентів на кваліфікаційному іспиті є:

- 1) характер і якість самостійної підготовки студента до екзамену;
- 2) повнота, правильність і точність відповіді;
- 3) уміння застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях;
- 4) мовленнєве оформлення відповіді, уміння донести інформацію до свідомості інших.

Критерії оцінювання відповідей на питання №1 (тестові завдання):

Загальна кількість тестових завдань у білеті – 15. Студент отримує 1 бал за кожну вірну відповідь. Максимальна кількість балів – 15.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання №2 (теоретичне):

Бали	Характеристика відповіді
26-30	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно визначає головні моменти, логічно структурує відповідь; наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
21-25	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
16-20	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
9-15	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
1-8	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №3–4 мають практичний характер та передбачають демонстрацію умінь реалізації вивчених теоретичних положень та опанованих практичних навичок.

**Критерії та параметри оцінювання відповідей
на питання 3 (філологічний аналіз тексту):**

Бали	Характеристика відповіді
26-30	студент здійснює вичерпний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; чітко і конкретно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
21-25	студент здійснює достатньо повний філологічний аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; коректно визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь; відповідь має незначні неточності, огріхи та помилки;
16-20	студент здійснює коректний, але з деякими недоліками/помилками філологічний аналіз автентичного художнього тексту; загалом визначає, систематизує та аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; вірно, але неповно інтерпретує зміст і деталі; наводить приклади; вживає доречні лексико-граматичні структури; логічно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
9-15	студент здійснює коректний, але частковий / з деякими недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись як незначних, так і значних помилок; визначає основні мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; дещо нелогічно структурує відповідь; наводить часткові приклади; вживає не зовсім коректні лексико-граматичні структури; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
1-8	студент здійснює поверховий / із значними огріхами й недоліками філологічний аналіз автентичного художнього тексту, припускаючись значних помилок; некоректно визначає і аналізує мовні явища, у тому числі лінгвостилістичні засоби; частково інтерпретує зміст і деталі; нелогічно структурує відповідь; наводить недостатню кількість прикладів або наводить не релевантні/неправильно обрані приклади; вживає некоректні лексико-граматичні структури; відповідь має велику кількість значних помилок.

Критерії та параметри оцінювання відповідей
на питання 4 (реферування газетної статті):

Бали	Характеристика відповіді
24-2 5	студент здійснює адекватний переклад і реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, наголошуючи на головних деталях; вживає різноманітні коректні лексико-граматичні структури; допускає не більше 3 незначних мовних помилок та виправляє їх самостійно;
21-2 3	студент здійснює адекватний переклад і реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, наголошуючи на головних деталях; вживає коректні лексико-граматичні структури; допускає не більше 5 незначних мовних помилок, які виправляє самостійно;
16-2 0	студент здійснює в загальному адекватний переклад і реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, частково наголошуючи на головних деталях; вживає адекватні лексико-граматичні структури; допускає не більше 7 незначних мовних помилок, які виправляє самостійно, та 1-3 помилки, які виправили члени комісії;
9-15	студент здійснює частково адекватний переклад і реферування газетної статті; частково узагальнює наведену у статті інформацію, не наголошуючи на головних деталях; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; допускає 8-12 як незначних, так і значних мовних помилок, які виправляють переважно члени комісії;
1-8	студент здійснює частково неадекватний із значними огріхами й недоліками переклад і реферування газетної статті; не узагальнює наведену у статті інформацію, не наголошує на головних деталях; вживає велику кількість некоректних лексико-граматичних структур; допускає 13-20 як незначних, так і значних мовних помилок, які виправляють члени комісії.

За результатами оцінки відповідей виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання:

За шкалою ECTS	За національною системою	За системою навчального закладу
A	5 (відмінно)	90-100
B	4 (добре)	80-89
C	4 (добре)	70-79
D	3 (задовільно)	60-69
E	3 (задовільно)	50-59

Зразок екзаменаційного білету

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 014 Середня освіта

(шифр та назва)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

Кваліфікаційний іспит

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Lexico-grammatical test (15 балів)
2. Outline the main principles of the communicative method (30 балів)
3. Give a philological analysis of the text (30 балів)
4. Summarise the Ukrainian article in English (25 балів)

Гарант ОПП

_____

(підпис)

Бешлей О.В.

(прізвище та ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ року

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

Соловйова О.В.

(прізвище та ініціали)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

13. Художні тексти для філологічного та стилістичного аналізу
14. Газетні статті українською мовою для складання реферування англійською мовою
15. Лексико-граматичні тести.